

Výpověď zástupce účastníka řízení

Vypovídá-li advokát, zástupce účastníka řízení, v tomtéž řízení jako svědek o skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s poskytováním právních služeb tomuto účastníku řízení, je věrohodnost jeho výpovědi již z důvodu existence smluvního vztahu o zastoupení mezi účastníkem řízení a advokátem výrazně oslabena a soud při hodnocení tohoto důkazu musí k této okolnosti přihlížet; zpravidla bude takový důkaz jen součástí logického důkazního řetězce, který nenarušuje, nikoli důkazem rozhodujícím.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 3341/2006, ze dne 18.3.2008)

Nejvyšší soud rozhodl v právní věci žalobce Ing. P. T., zastoupeného advokátkou, proti žalované A. G. a.s., zastoupené advokátem, o neplatnost výpovědi z pracovního poměru, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 31 C 249/2003, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. května 2006, č. j. 53 Co 428/2005-148, tak, že rozsudek městského soudu se zrušuje a věc se vrací Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Dopisem ze dne 14. 5. 2003 (doručeným žalobci dne 21. 5. 2003) žalovaná sdělila žalobci, že mu ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 c) zákoníku práce dává výpověď z pracovního poměru. Důvod výpovědi spatřovala v tom, že rozhodla „o rozsáhlých vnitřních změnách spočívajících ve změně úkolu organizace, jejího technického vybavení, snížení stavu pracovníků za účelem zvýšení efektivity práce“ a že bylo rozhodnuto, že „funkce žalobce a pracovní zařazení bude sloučeno s funkcí jiného pracovníka a žalobce se v souvislosti s tímto rozhodnutím zaměstnavatele stal ve společnosti A. G. a.s. nadbytečným a zaměstnavatel nemá možnost ho nadále zaměstnávat“.

Žalobce se domáhal, aby bylo určeno, že uvedená výpověď z pracovního poměru je neplatná. Žalobu odůvodnil zejména tím, že žalovaná, u níž byl zaměstnán na základě pracovní smlouvy ze dne 1. 2. 1995 na pozici „služba zákazníkům (dovozce)“, mu před podáním výpovědi nenabídla jinou pro něj vhodnou práci, i když v té době měla volná pracovní místa (vedoucího servisu a školitele produktů), která byla uvolněna ke dni 30. 4. 2003. Dopisem ze dne 29. 5. 2003 žalované sdělil, že s výpovědí nesouhlasí a že trvá na dalším zaměstnávání.

Obvodní soud pro Prahu 5 rozsudkem ze dne 7. 6. 2005, č.j. 31 C 249/2003-117, žalobě vyhověl a rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na nákladech řízení 1.000,- Kč. Vycházejí ze zjištění, že žalovaná (představenstvo společnosti) přijala dne 5. 5. 2003 rozhodnutí, podle kterého bylo zrušeno z důvodu organizačních změn a zvýšení efektivity práce pracovní místo dosud zastávané žalobcem (funkce vedoucího oddělení služeb), že v důsledku toho se žalobce stal nadbytečným a že žalobci „před datem výpovědi nebyla nabídnuta žádná konkrétní pozice ve společnosti žalované“, dospěl k závěru, že výpověď z pracovního poměru ze dne 14. 5. 2003 je neplatným právním úkonem, neboť - i když byl naplněn výpovědní důvod podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) zák. práce - nebyla splněna nabídková povinnost podle ustanovení § 46 odst. 2 zák. práce. Splnění nabídkové povinnosti žalovanou posuzoval ke dni 14. 5. 2003 a dovodil, že žalovaná měla volné pracovní místo, například v oddělení náhradních dílů, které mohla žalobci nabídnout, což však neučinila. Vycházel přitom jednak z výpovědi žalobce, předsedy představenstva žalované Dr. H. U. R. a zaměstnanců žalované Z. Č., Ing. V. L. a M. P., jednak z listinných důkazů; uvedl, že z interních sdělení č. 85 ze dne 8. 5. 2003 a

shodného čísla ze dne 19. 5. 2003 nabídka volného pracovního místa pro žalobce nevyplývá, že navíc žalovaná neprokázala, že žalobce s nimi byl seznámen, a že dopis žalované Pracovnímu úřadu pro P. 5 ze dne 3. 3. 2003, v němž měla - mimo jiné - žádat o součinnost a pomoc při zajišťování náhradního pracovního zařazení a zajištění vhodného pracovního místa pro žalobce, pracovní úřad podle jeho sdělení „neviduje“.

K odvolání žalované Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 4. 5. 2006, č.j. 53 Co 428/2005-148, rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalobu zamítl, a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů. Vytkl soudu prvního stupně, že „se dopustil vad, které měly vliv na správnost rozhodnutí“, které spatřoval v tom, že zamítl návrh žalované na výslech svědka P. Z. (který navrhla ke svému tvrzení, že žalobci nabídla pracovní místo - funkci vedoucího disponenta oddělení skladu náhradních dílů vozů BMW) a že „rozhodl o žalobě se závěrem, že žalovaná neprokázala své tvrzení o splnění nabídkové povinnosti, ačkoliv žalovanou nepoučil ve smyslu ustanovení § 118a odst. 3 o.s.ř. o tom, že ke svému tvrzení má navrhnout další důkazy“; uvedl, že „totéž platí i pro odmítavé tvrzení žalobce, že mu jiná pracovní pozice nebyla nabídnuta ani elektronicky“. Vycházejí z toho, že žalovaná důvodně využila odvolacího důvodu podle ustanovení § 205a odst. 1 písm. d) o.s.ř., odvolací soud - poté, co účastníky poučil podle ustanovení § 118a odst. 1 a 3 o.s.ř. a co byli dotázáni, „zda a jaké důkazy navrhuje k prokázání skutečnosti, že žalobci byla nabídnuta jiná práce tak, jak bylo povinností zaměstnavatele“ - doplnil dokazování podle ustanovení § 213 odst. 4 o.s.ř. výslechem svědků P. K. a P. Z., zápisem z jednání žalované ze dne 25. 3. 2003, interním sdělením č. 85 ze dne 8. 5. 2003 a výslechem zástupce žalované advokáta Mgr. A. V. jako svědka, který „byl před výslechem žalovanou výslovně jako její advokát zproštěn povinné mlčenlivosti o okolnostech ukončení pracovního poměru se žalobcem“; svědek Mgr. A. V. mimo jiné uvedl, že pro žalovanou pracoval jako „člen advokátní kanceláře“ od konce roku 1997, že „byl informován o rozhodnutí společnosti o reorganizaci a o tom, že žalobce má být přeřazen na jiné místo“, a že „byl také pověřen projednat se žalobcem vzniklou situací“. Po takto doplněném dokazování odvolací soud dovodil, že „v řízení bylo výpovědí svědka Mgr. V. a listinnými důkazy prokázáno, že žalobci se předtím, než mu žalovaná dala výpověď z pracovního poměru pro nadbytečnost v důsledku reorganizace společnosti, dostalo nabídky jiného pracovního místa u žalované“ (vedoucího-disponenta ve skladu náhradních dílů vozů BMW), že však žalobce tuto nabídku, kterou žalovaná učinila „opakovaně v druhé polovině března 2003 až v první polovině května 2003 na jednání s ředitelem společnosti Dr. R. a poté při jednání s právníkem společnosti Mgr. V.“, odmítl. Uvedl, že při hodnocení věrohodnosti výpovědi svědka Mgr. A. V. vzal v úvahu, že tento svědek (i když je advokátem žalované, společnost zastupuje v řízení a byl osobně přítomen při provádění všech předchozích důkazů) „vypovídal po poučení o trestních následcích křivé výpovědi (ust. § 126 odst. 2 o.s.ř.)“ a že „obsah jeho výpovědi je v souladu s ostatními provedenými důkazy“. Odvolací soud proto na rozdíl od soudu prvního stupně dospěl k závěru, že posuzovaná výpověď z pracovního poměru je platná, neboť „hmotněprávní podmínka platnosti výpovědi - nabídka jiné vhodné práce - byla žalovanou splněna“.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalobce z důvodu uvedeného v ustanovení § 241a odst. 3 o.s.ř. dovolání. Namítá, že závěr odvolacího soudu, že žalobci byla nabídnuta jiná práce, nemá oporu v provedeném dokazování. Má zato, že důkazy provedené soudem prvního stupně byly nesprávně interpretovány, a to „naprosto v rozporu s jejich obsahem“, že doplňující důkazy, které provedl odvolací soud, neprokázaly žádné nové skutečnosti a že navíc „byly poskytnuty právním zástupcem žalované, který je v případě zainteresován“. Žalobce navrhl, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a aby mu věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná navrhla, aby dovolání bylo zamítnuto, neboť se ztotožňuje s právními i skutkovými závěry odvolacího soudu, především se závěry o splnění nabídkové povinnosti žalované ve vztahu k žalobci. Podle názoru žalované dovolání žalobce nesplňuje základní předpoklady kladené občanským soudním

řádem na dovolání, neboť z něj nelze vyčíst jeho důvod, v čem je spatřována nesprávnost rozhodnutí odvolacího soudu a postrádá řádné zdůvodnění jak po stránce skutkové, tak po stránce právní.

Nejvyšší soud ČR jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu oprávněnou osobou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (§ 240 odst. 1 o.s.ř.), že k podání žalobce ze dne 4. 10. 2006 (označenému jako „doplnění dovolání žalobce“), nelze přihlížet, jestliže jím bylo v rozporu s ustanovením § 242 odst. 4 o.s.ř. doplněno dovolání po uplynutí lhůty k dovolání, a že jde o rozsudek, proti kterému je podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o.s.ř. dovolání přípustné, přezkoumal napadený rozsudek bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.) a dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

Projednávanou věc je třeba posuzovat i v současné době - vzhledem k tomu, že žalovaná dala žalobci výpověď z pracovního poměru dopisem ze dne 14. 5. 2003, který byl žalobci doručen dne 21. 5. 2003 (srov. § 364 odst. 2 zákona č. [262/2006](#) Sb., zákoník práce) - podle zákona č. [65/1965](#) Sb., zákoníku práce, a předpisů jej provádějících ve znění účinném do dne 30. 9. 2003, tedy do dne, než nabyl účinnosti zákon č. [247/2003](#) Sb., kterým se mění některé zákony na úseku ochrany veřejného zdraví - dále též jen „zák. práce“.

Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) zák. práce zaměstnavatel může dát zaměstnanci výpověď, stane-li se zaměstnanec nadbytečným vzhledem k rozhodnutí zaměstnavatele nebo příslušného orgánu o změně jeho úkolů, technického vybavení, o snížení stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivity práce nebo o jiných organizačních změnách.

Podle ustanovení § 46 odst. 2 zák. práce zaměstnavatel může dát zaměstnanci výpověď, pokud nejde o výpověď pro porušení pracovní kázně nebo z důvodu, pro který lze okamžitě zrušit pracovní poměr, pouze tehdy, jestliže

- a) nemá možnost ho dále zaměstnávat v místě, které bylo sjednáno jako místo výkonu práce, ani v místě jeho bydliště, a to ani po předchozí průpravě,
- b) zaměstnanec není ochoten přejít na jinou pro něho vhodnou práci, kterou mu zaměstnavatel nabídl v místě, které bylo sjednáno jako místo výkonu práce, nebo v jeho bydlišti, nebo podrobit se předchozí průpravě pro tuto jinou práci.

Ustanovení § 46 odst. 2 zák. práce zakotvuje tzv. nabídkovou povinnost zaměstnavatele a její splnění je hmotněprávní podmínkou platnosti výpovědi z pracovního poměru. Nabídková povinnost zaměstnavatele představuje svojí povahou „přímus“ zaměstnavatele učinit zaměstnanci ofertu směřující k uzavření dohody o převedení na jinou práci (ke změně sjednaných pracovních podmínek) ve smyslu ustanovení § 36 odst. 1 zák. práce.

Jestliže zaměstnavatel má v místě, které bylo sjednáno jako místo výkonu práce, nebo v místě bydliště zaměstnance volné takové pracovní místo, které je pro zaměstnance vhodné, je povinen tuto práci zaměstnanci nabídnout, a to i za předpokladu, že by se zaměstnanec musel podrobit přiměřené předchozí průpravě [§ 46 odst. 2 písm. b) zák. práce]. Rozhodnutí, zda této nabídky bude využito, závisí výlučně na zaměstnanci, který může tuto pracovní příležitost odmítnout. Výpověď z důvodu uvedeného v ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) zák. práce může zaměstnavatel v takovém případě dát platně jen tehdy, odmítne-li zaměstnanec na takové místo přejít nebo odmítne-li se podrobit předchozí průpravě pro tuto jinou vhodnou práci.

V soudní praxi nikdy nebylo pochyb o tom, že mezi nabídkou jiného vhodného místa ve smyslu ustanovení § 46 odst. 2 písm. b) zák. práce a dáním výpovědi z pracovního poměru musí být určitá časová posloupnost, tedy že zaměstnavatel musí nabídku jiné vhodné práce zaměstnanci učinit předtím, než mu dá výpověď z pracovního poměru. Vyplývá to především z toho, že splnění povinností zaměstnavatele vyplývajících z ustanovení § 46 odst. 2 zák. práce jako předpokladu pro

podání platné výpovědi zkoumá soud podle stavu v době výpovědi (srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 18.12.1997, sp. zn. 2 Cdon 829/97, uveřejněný pod č. 54 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 1998).

Protože právní účinky výpovědi z pracovního poměru nastávají okamžikem, kdy byla výpověď doručena druhému účastníku, k tomuto okamžiku (tj. ke dni, v němž byla ve smyslu ustanovení § 266a zák. práce žalobci výpověď doručena, popřípadě se považuje za doručenu) musí být též zjišťováno, zda zaměstnavatel při přezkoumávané výpovědi z pracovního poměru dodržel postup podle ustanovení § 46 odst. 2 zák. práce.

Dovolatel namítá, že skutkový závěr odvolacího soudu, že žalobci byla žalovanou nabídnuta jiná práce, nemá oporu v provedeném dokazování.

Podle ustanovení § 241a odst. 3 o.s.ř. lze dovolání, které je přípustné mimo jiné podle ustanovení § 237 odst.1 písm.a) o.s.ř. (a tak je tomu v projednávané věci), podat z důvodu, že rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování.

Za skutkové zjištění, které nemá podle obsahu spisu oporu v provedeném dokazování, je třeba ve smyslu citovaného ustanovení rozumět výsledek hodnocení důkazů soudem, který neodpovídá postupu vyplývajícímu z ustanovení § 132 o.s.ř., protože soud vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo přednesů účastníků nevyplývaly ani jinak nevyšly za řízení najevo, protože soud pominul rozhodné skutečnosti, které byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo, nebo protože v hodnocení důkazů, popř. poznatků, které vplynuly z přednesů účastníků nebo které vyšly najevo jinak, z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálně věrohodnosti, je logický rozpor, nebo jestliže hodnocení důkazů odporuje ustanovením § 133 až § 135 o.s.ř. Skutkové zjištění nemá oporu v provedeném dokazování v podstatné části tehdy, týká-li se skutečností, které byly významné pro posouzení věci z hlediska hmotného práva. Provedeným dokazováním je třeba rozumět jak dokazování provedené u soudu prvního stupně, tak i dokazování u soudu odvolacího.

Důkazy soud hodnotí podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci (§ 132 o.s.ř.). Hodnocením důkazů se rozumí myšlenková činnost soudu, kterou je provedeným důkazům přisuzována hodnota závažnosti (důležitosti) pro rozhodnutí, hodnota zákonnosti, hodnota pravdivosti, popřípadě hodnota věrohodnosti. Při hodnocení důkazů z hlediska jejich závažnosti (důležitosti) soud určuje, jaký význam mají jednotlivé důkazy pro jeho rozhodnutí a zda o ně může opřít svá skutková zjištění (zda jsou použitelné pro zjištění skutkového stavu a v jakém rozsahu, popřípadě v jakém směru). Při hodnocení důkazů po stránce jejich zákonnosti zkoumá soud, zda důkazy byly získány (opatřeny) a provedeny způsobem odpovídajícím zákonu nebo zda v tomto směru vykazují vady (zda jde o důkazy zákonné či nezákonné); k důkazům, které byly získány (opatřeny) nebo provedeny v rozporu s obecně závaznými právními předpisy, soud nepřihlédne. Hodnocením důkazů z hlediska jejich pravdivosti soud dochází k závěru, které skutečnosti, o nichž důkazy (pro rozhodnutí významné a zákonné) podávají zprávu, lze považovat za pravdivé (dokázané) a které nikoli. Vyhodnocení důkazů z hlediska pravdivosti předpokládá též posouzení věrohodnosti důkazem poskytované zprávy podle druhu důkazního prostředku a způsobu, jakým se podle zákona provádí. Při důkazu výpovědi svědka musí soud vyhodnotit věrohodnost výpovědi s přihlédnutím k tomu, jaký má svědek vztah k účastníkům řízení a k projednávané věci a jaká je jeho rozumová a duševní úroveň, k okolnostem, jež doprovázely jeho vnímání skutečností, o nichž vypovídá, vzhledem ke způsobu reprodukce těchto skutečností a k chování při výslechu (přesvědčivost, jistota, plynulost výpovědi, ochota odpovídat na otázky apod.) a k poznatkům získaným na základě hodnocení jiných důkazů (do jaké míry je důkaz výpovědi svědka souladný s jinými důkazy, zda jim odporuje,

popřípadě zda se vzájemně doplňují); celkové posouzení z uvedených hledisek pak poskytuje závěr o pravdivosti či nepravdivosti tvrzených (prokazovaných) skutečností.

Dovolacím důvodem podle ustanovení § 241a odst. 3 o.s.ř. lze napadnout výsledek činnosti soudu při hodnocení důkazů, na jehož nesprávnost lze usuzovat - jak vyplývá ze zásady volného hodnocení důkazů - jen ze způsobu, jak k němu odvolací soud dospěl. Nelze-li soudu v tomto směru vytknout žádné pochybení, není možné ani polemizovat s jeho skutkovými závěry. Znamená to, že hodnocení důkazů, a tedy ani skutkové zjištění jako jeho výsledek, z jiných než výše uvedených důvodů nelze dovoláním úspěšně napadnout.

V projednávané věci soud prvního stupně z provedených důkazů dovodil, že žalovaná nesplnila vůči žalobci nabídkovou povinnost ve smyslu ustanovení § 46 odst. 2 písm. b) zák. práce (i když měla volné pracovní místo například v oddělení náhradních dílů, žalobci ho nenabídla). Naproti tomu odvolací soud dospěl k závěru, že „hmotněprávní podmínka platnosti výpovědi - nabídka jiné vhodné práce - byla žalovanou splněna“, neboť žalobci se předtím, než mu žalovaná dala výpověď z pracovního poměru pro nadbytečnost, dostalo konkrétní nabídky jiného pracovního místa - pozice vedoucího-disponenta ve skladu náhradních dílů vozů BMW, avšak žalobce tuto nabídku odmítl. Uvedené skutkové zjištění odvolací soud učinil - jak vyplývá z odůvodnění jeho rozsudku - po doplnění dokazování z výpovědi svědka Mgr. A. V. a „z listinných důkazů“ [ze zápisu z jednání žalované ze dne 25. 3. 2003 (z něhož zjistil, že se ho zúčastnili její ředitel Dr. H. U. R., Mgr. A. V. a žalobce a že „žalobci bylo nabídnuto pracovní místo v oddělení náhradních dílů, provozy a motocykly, žalobce je ale odmítl“) a z interního sdělení č. 85 ze dne 8. 5. 2003 (z něhož zjistil, že žalovaná nabídla žalobci pracovní místo vedoucího - disponenta ve skladu náhradních dílů a že žalobce odmítl toto sdělení převzít nejprve dne 12. 5. 2003 a následně dne 13. 5. 2003)]. Při hodnocení věrohodnosti výpovědi svědka Mgr. A. V. odvolací soud - jak uvedl - vzal v úvahu, že „tento svědek je advokátem žalované, společnost zastupuje v řízení a byl osobně přítomen při provádění všech předchozích důkazů“, ale „zvážil to, že tento svědek vypovídal po poučení o trestních následcích křivé výpovědi (ust. § 126 odst. 2 o.s.ř.)“ a že „obsah jeho výpovědi je v souladu s ostatními provedenými důkazy“.

S takovým hodnocením provedeného důkazu - výpovědi svědka Mgr. A. V. dovolací soud nesouhlasí.

Jak již bylo výše uvedeno, při hodnocení důkazu výpovědi svědka musí soud přihlídnout mimo jiné zejména k tomu, jaký má svědek vztah k účastníkům řízení a k projednávané věci a k okolnostem, jež doprovázely jeho vnímání skutečností. Tato hlediska mají zvláštní význam v případě, že svědek je zároveň zástupcem účastníka řízení - advokátem.

Občanský soudní řád v žádném svém ustanovení nevyklučuje, aby jako svědek byl v řízení slyšen také advokát, případně i advokát účastníka řízení (jako v projednávané věci). Má-li však vypovídat o skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s poskytováním právních služeb, může tak učinit, jen je-li zbaven povinnosti mlčenlivosti (srov. § 21 odst. 1 a 2 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů).

Dohodou o plné moci (zastoupení či zmocnění) mezi zmocnitelem a zmocněncem, kterou se zmocněnec zavazuje zastupovat zmocnitele v dohodnutém rozsahu, popřípadě za dohodnutých podmínek, vzniká právní vztah zastoupení mezi zmocnitelem a zmocněncem; je-li zmocněncem advokát, dopadají na něj ustanovení zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii, advokát je povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny. Pokyny klienta však není vázán, jsou-li v rozporu se zákonem (s právem) nebo stavovským předpisem; o tom je advokát povinen klienta přiměřeně poučit.

Podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii, při výkonu advokacie je advokát povinen jednat čestně a svědomitě; je povinen využívat důsledně všechny zákonné prostředky a v jejich rámci uplatnit v zájmu klienta vše, co podle svého přesvědčení pokládá za prospěšné.

Citovaná, ale i další ustanovení zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii, charakterizují vztah mezi advokátem a jeho klientem jako vztah založený na důvěře, jež je právě konkrétními ustanoveními citovaného zákona chráněna. Jen tak totiž může být zajištěno, že advokát může řádně plnit roli ochránce práv svého klienta a že klient může bez obav svěřit advokátu i takové informace, jež by bez této jistoty neuvedl. Na tomto vztahu advokáta a klienta (zmocněnce a zmocnitele) se nic nemění ani za situace, že je advokát (v souladu s ustanovením § 21 odst. 1 a 2 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii) zbaven povinnosti mlčenlivosti o skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s poskytováním právních služeb. Nadále totiž platí, obzvláště trvá-li dohoda o plné moci i po zbavení mlčenlivosti, že advokát je povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny i to, že je povinen využívat důsledně všechny zákonné prostředky a v jejich rámci uplatnit v zájmu klienta vše, co podle svého přesvědčení pokládá za prospěšné. Vypovídá-li advokát po zbavení povinnosti mlčenlivosti v řízení jako svědek, je sice poučen o trestních následcích křivé výpovědi (srov. § 126 odst. 2 větu druhou o.s.ř. a § 175 odst. 2 a 3 zákona č. [140/1961](#) Sb., trestní zákon), ale ani tato okolnost nemění nic na tom, že zároveň trvají jeho povinnosti vyplývající zejména z ustanovení § 16 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii. Nelze proto bez dalšího očekávat, že by vypovídal v neprospěch svého klienta (porušil by princip důvěry v advokáta). Z uvedeného vyplývá, že, vypovídá-li advokát, zástupce účastníka řízení, v tomtéž řízení jako svědek o skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s poskytováním právních služeb tomuto účastníku řízení, věrohodnost jeho výpovědi již z důvodu existence smluvního vztahu o zastoupení mezi účastníkem řízení a advokátem výrazně oslabena a soud při hodnocení tohoto důkazu musí k této okolnosti přihlížet; zpravidla bude takový důkaz jen součástí logického důkazního řetězce, který nenarušuje, nikoli důkazem rozhodujícím.

Uvedeným způsobem však odvolací soud nepostupoval. Při hodnocení věrohodnosti výpovědi svědka Mgr. A. V. náležitě nepřihlédl k tomu, jaký má tento svědek vztah k účastníkům řízení (k žalované) a k projednávané věci, zejména k možné kolizi zájmů žalované jako zmocnitele a jejího advokáta, a naopak přecenil význam skutečnosti, že „tento svědek vypovídal po poučení o trestních následcích křivé výpovědi“. Z obsahu spisu v posuzované věci vyplývá, že advokát Mgr. A. V. v celém řízení vystupoval jako zástupce žalované na základě plné moci (§ 28 odst. 1 o.s.ř.) a že u jednání odvolacího soudu dne 4. 5. 2006 byl vyslechnut jako svědek o okolnostech ukončení pracovního poměru se žalobcem až v samém závěru řízení se znalostí celého průběhu a obsahu dokazování před soudy obou stupňů. Stranou pozornosti odvolacího soudu nemělo zůstat, že na závěr odvolacího jednání se Mgr. A. V. – tentokrát opět jako zástupce žalované – vyjádřil k dokazování a ke skutkové a k právní stránce věci (hodnotil tak, mimo jiné, i svoji vlastní výpověď jako svědka).

Odvolací soud navíc nehodnotil všechny důkazy provedené v řízení u soudu prvního stupně a v řízení odvolacím, které se vztahovaly k rozhodné skutkové otázce (každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti), nýbrž jen zjištění svědčící ve prospěch jím zaujatého závěru, které získal doplněným dokazováním. Při úvaze, zda žalovaná unesla na ní spočívající důkazní břemeno k prokázání splnění nabídkové povinnosti, bylo totiž třeba zahrnout do rámce příslušných úvah také námitky žalobce uplatněné v průběhu řízení a ostatní důkazy provedené soudem prvního stupně, které přijatému závěru odporují, a s nimi se vypořádat.

Z uvedeného vyplývá, že skutkový závěr odvolacího soudu, že žalobci se předtím, než mu žalovaná dala výpověď z pracovního poměru pro nadbytečnost, dostalo nabídky jiného pracovního místa (pozice vedoucího - disponenta skladu náhradních dílů BMW), kterou žalobce odmítl, jako výsledek vadného hodnocení důkazů odvolacím soudem neodpovídá postupu vyplývajícímu z ustanovení § 132 a násl. o.s.ř. a jeho rozhodnutí založené na takovém skutkovém zjištění proto nemá oporu v

provedeném dokazování; nemůže proto zatím obstát ani právní závěr odvolacího soudu, který byl na tomto zjištění založen.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu není správný. Nejvyšší soud České republiky jej proto podle ustanovení § 243b odst. 2 části věty za středníkem o.s.ř. zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 věta první o.s.ř.).

V dalším řízení odvolací soud přihlédně též k tomu, že soud prvního stupně vyslechl statutárního zástupce žalované - předsedu představenstva a jejího generálního ředitele Dr. H. U. R. (který se měl dne 25. 3. 2003 spolu s Mgr. A. V. osobně zúčastnit jednání se žalobcem a nabízet mu pracovní místo v oddělení náhradních dílů) jako svědka [poučil ho na začátku výslechu nesprávně o tom, že musí vypovědět pravdu a nic nezamlčovat, a o trestních následcích krivé výpovědi (§ 126 odst. 1 a 2 o.s.ř.) namísto správného poučení o tom, že má vypovědět pravdu a nic nezamlčovat], ačkoliv měl (mohl) být správně vyslechnut jako účastník řízení (§ 126 odst. 4, § 131 o.s.ř.), a že při posouzení, zda byla splněna nabídková povinnost ve smyslu ustanovení § 46 odst. 2 zák. práce, hodnotil jeho výpověď jako výpověď svědka, ačkoliv měla být s přihlédnutím k tomuto jeho procesnímu postavení hodnocena jako výpověď účastníka. Ze zásady rovného postavení účastníků řízení vyplývá, že v občanském soudním řízení, jež se týká právnické osoby, nemůže mít odlišný procesní význam výslech osoby, která v době, kdy se staly okolnosti významné pro rozhodnutí věci, vyjadřovala vůli právnické osoby, od výslechu jiných účastníků řízení. Má-li být soudem vyslechnuta osoba, která vykonávala funkci statutárního orgánu právnické osoby, v řízení, jehož účastníkem je tato právnická osoba, může být o okolnostech, které se týkají této právnické osoby a které nastaly v době, kdy vykonávala funkci statutárního orgánu, vyslechnuta jen jako účastník řízení (srov. též právní názor vyjádřený v rozsudku býv. Nejvyššího soudu ČSR ze dne 28. 3. 1975, sp. zn. 5 Cz 12/75, který byl uveřejněn pod č. 6 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 1978, v usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 22. 11. 2001, sp.zn. 21 Cdo 2678/2000, a v rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 11. 4. 2007, sp.zn. 21 Cdo 1397/2006, uveřejněném pod č. 113 v časopise Soudní judikatura, roč. 2007). Soud prvního stupně tedy postupoval v rozporu se zákonem, když předsedu představenstva žalované Dr. H. U. R. vyslechl jako svědka a když jeho výpovědi při hodnocení důkazů přikládal hodnotu svědecké výpovědi.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)